

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 10. listopada 2022.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2012/0299(COD)

10521/22
ADD 1

LIMITE

SOC 394
GENDER 117
ECOFIN 651
DRS 32
CODEC 970

NACRT OBRAZLOŽENJA VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja DIREKTIVE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o poboljšanju rodne ravnoteže
među direktorima uvrštenih trgovačkih društava i o povezanim mjerama
– nacrt obrazloženja Vijeća

I. UVOD

1. Europska komisija navedeni je prijedlog 14. studenoga 2012. podnijela Europskom parlamentu i Vijeću.
2. Cilj prijedloga bio je riješiti ozbiljan problem nedovoljne zastupljenosti žena u upravama uvrštenih trgovačkih društava.
3. Tijekom svojeg sedmog saziva Europski parlament zajednički nadležnim odborima za taj zakonodavni prijedlog imenovao je Odbor za pravna pitanja (JURI) i Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost (FEMM). Odbor JURI suizvjestiteljicom je imenovao gđu Evelyn Regner (S&D, AT), a Odbor FEMM gđu Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (EPP, EL); o izvješću su glasovali 14. listopada 2013. Europski parlament donio je svoje stajalište u prvom čitanju 20. studenoga 2013. i to sa 66 amandmana¹.
4. Tijekom devetog saziva Europskog parlamenta odbori JURI i FEMM imenovali su gđu Laru Wolters (S&D, NL) odnosno gđu Evelyn Regner (S&D, AT) suizvjestiteljicama te su, nakon što je Vijeće postiglo dogovor o općem pristupu u vezi s prijedlogom, 16. ožujka 2022. zajednički odlučili započeti međuinstitucijske pregovore na temelju stajališta Parlamenta u prvom čitanju.
5. U okviru Vijeća Radna skupina za socijalna pitanja 1. veljače 2013. prvo je razmotrila prijedlog. Na tom i sljedećim sastancima (18. veljače 2013. i 25. ožujka 2013.) Radna skupina razmotrila je i procjenu učinka.
6. Izvješća o napretku podnesena su Vijeću EPSCO 20. lipnja 2013., 9. prosinca 2013., 19. lipnja 2014., 11. prosinca 2014. i 18. lipnja 2015. Vijeće EPSCO 7. prosinca 2015. razmotrilo je kompromisni tekst koji je podnijelo predsjedništvo, ali nije moglo postići kvalificiranu većinu. Daljnje izvješće o napretku podneseno je Vijeću EPSCO 15. lipnja 2017. Nakon daljnjeg rada na različitim razinama Vijeće je 14. ožujka 2022. postiglo dogovor o općem pristupu².

---

¹ P9_TA(2013)0488

² 6468/22 + ADD 1.

7. Od ožujka do lipnja 2022. održani su pregovori između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (kao posrednika) radi postizanja dogovora o tom prijedlogu. Pregovarači su 7. lipnja 2022. postigli privremeni dogovor o kompromisnom tekstu, koji je Odbor stalnih predstavnika potom analizirao i potvrdio 15. lipnja 2022.³
8. U svojem je radu Vijeće osim toga u obzir uzelo mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 13. veljače 2013. i mišljenje Odbora regija od 30. svibnja 2013.
9. S obzirom na privremeni dogovor između suzakonodavaca te nakon pravno-jezične redakture, očekuje se da će Vijeće u listopadu 2022. donijeti svoje stajalište o prijedlogu u prvom čitanju.

II. CILJ

10. Prijedlogom Komisije utvrđen je kvantitativni cilj od 40 % udjela podzastupljenog spola u upravama uvrštenih trgovačkih društava i obveza trgovačkih društava da rade na postizanju tog cilja, među ostalim, uvođenjem postupovnih pravila o odabiru i imenovanju neizvršnih članova uprava.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

A. Općenito

11. Parlament i Vijeće vodili su pregovore na temelju prijedloga Komisije s ciljem postizanja dogovora u fazi stajališta Vijeća u prvom čitanju (rani dogovor u drugom čitanju). Tekst nacrtu stajališta Vijeća u potpunosti odražava kompromis postignut između suzakonodavaca.

---

³ 9880/22 + ADD 1.

12. Stajalištem Parlamenta u prvom čitanju općenito je potvrđen pristup koji je Komisija zauzela u svojem prijedlogu, a u kojem je predstavljen minimalni standard za pravedne i transparentne postupke odabira za poboljšanje rodne ravnoteže u upravama trgovačkih društava, ali nisu utvrđene obvezujuće kvote. Općim pristupom Vijeća, o kojem je postignut dogovor više od devet godina nakon stajališta Parlamenta u prvom čitanju, također je podržan taj pristup. Pritom je istaknuto da je, u skladu s načelom supsidijarnosti, potrebno prepoznati različite načine na koje bi države članice mogle postići ciljeve Direktive.
13. Kompromis koji se odražava u stajalištu Vijeća u prvom čitanju sadrži sljedeće ključne elemente:

B. Struktura i područje primjene

a. Reorganizacija teksta

14. Vijeće je reorganiziralo strukturu teksta radi veće jasnoće i isticanja razlike između ciljeva koje trebaju postići uvrštena trgovačka društva i sredstava za njihovo postizanje (vidjeti članke 5. i 6.) te kako bi pojasnilo ostale odredbe, uključujući one koje se odnose na pojedinačne ciljeve, izvješćivanje i tijela za promicanje jednakosti (vidjeti članke 5., 7. i 10.). To restrukturiranje omogućilo je i pojašnjenje funkcioniranja klauzule o suspenziji (vidjeti u nastavku). Kako bi se pojasnila činjenica da do suspenzije dolazi pri provedbi Direktive, tijekom pregovora među suzakonodavcima relevantni članak premješten je u drugi dio teksta (vidjeti članak 12.). U drugim dijelovima struktura dogovorenog teksta slijedi logiku koju je Vijeće iznijelo u svojem općem pristupu.

b. Naslov

15. Naslov izvornog prijedloga odnosio se samo na neizvršne direktore iako je prijedlog zapravo sadržavao odredbe primjenjive i na izvršne direktore. Kako bi se osigurala jasnoća, Vijeće je izmijenilo naslov tako da se njime pojašnjava da su Direktivom obuhvaćeni *svi* direktori, tj. *i* izvršni *i* neizvršni direktori. Isto pojašnjenje dano je u cijelom tekstu, gdje je to relevantno. Taj pristup, o kojem su suzakonodavci postigli dogovor tijekom pregovora, zadržan je u kompromisnom tekstu.

c. Definicije (članak 3.)

16. U kompromisnom tekstu glavne definicije usklađene su s općim pristupom Vijeća. Konkretno, definicija „uvrštenog trgovačkog društva” odnosi se na društvo koje ima registrirano sjedište u državi članici i čije su *dionice* uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu.

d. Ciljevi (članak 5.)

17. Prijedlog Europske komisije već je sadržavao dva alternativna cilja: 40 % za neizvršne direktore ili 33 % za sve direktore, iako je potonja opcija bila manje vidljiva. Vijeće je preformuliralo ta dva cilja tako što je oba navelo jednako eksplicitno radi pojašnjavanja područja primjene i predviđenih alternativa. Europski parlament smatrao je da takva promjena nije potrebna i izrazio zabrinutost da bi se moglo činiti da se njome smanjuje razina ambicije. Kao kompromis, članak 5. donekle je preformuliran tako da se u njemu više ne upotrebljava izraz „nastojati postići cilj”, nego su umjesto toga države članice dužne osigurati da uvrštena trgovačka društva „podliježu” jednom od ta dva cilja. Međutim, sami su ciljevi ostali nepromijenjeni.

e. Javna u odnosu na privatna trgovačka društva i trgovačka društva u kojima pripadnici podzastupljenog spola čine manje od 10 % zaposlenika

18. Vijeće je željelo izbrisati odredbu kojom se uvodi razlika između javnih i privatnih trgovačkih društava, s obzirom na to da se na javna društva primjenjuje raniji ciljni datum. Parlament je pak želio izbrisati odredbu kojom se državama članicama dopuštalo da trgovačka društva u kojima podzastupljeni spol predstavlja manje od 10 % zaposlenika izuzmu iz ključnih odredaba. Kao kompromis izbrisane su obje odredbe.

C. Postupci odabira

a. Pozitivne mjere (članak 6.)

19. Stajalište Parlamenta sadržavalo je nekoliko odredaba primjenjivih na predizbornu fazu. Suzakonodavci su kao kompromis postigli dogovor o tekstu u kojem se jasno navodi da se pozitivne mjere primjenjuju na cijeli postupak odabira. U skladu s tim pristupom i s obzirom na ustaljenu sudsku praksu u tom području, u kompromisnom tekstu navodi se da bi se cijeli postupak, uključujući predodabir, trebao voditi ciljem poboljšanja rodne ravnopravnosti te da bi prednost trebalo dati podzastupljenom spolu, pod uvjetom da određeni kandidat ima jednake kvalifikacije kao i kandidat drugog spola, ali ne automatski ili bezuvjetno.

b. Zahtjevi u pogledu informacija (članak 6. stavak 3.)

20. U stajalištu Parlamenta proširen je popis informacija koje će trgovačka društva morati dostaviti neodabranim kandidatima i kandidatkinjama. Međutim, u okviru općeg kompromisa zadržane su relevantne odredbe u obliku sličnom onome koji je Komisija prvotno predložila.

D. Klauzula o suspenziji (članak 12.)

21. U svojem općem pristupu Vijeće je u duhu solidarnosti dodatno razradilo i prilagodilo klauzulu o suspenziji sadržanu u prijedlogu Komisije kako bi se državama članicama koje su već poduzele jednako djelotvorne mjere za poboljšanje rodne ravnoteže u upravama trgovačkih društava omogućilo da suspendiraju postupovne zahtjeve navedene u Direktivi. Međutim, Parlament je smatrao da je klauzula o suspenziji sadržana u tekstu Vijeća potencijalno previše otvorena, a djelomice i nejasna, što ostavlja dojam zakonske nedorečenosti. Suzakonodavci su se u okviru kompromisa dogovorili da će klauzula o suspenziji biti dostupna samo državama članicama koje su donijele nacionalne mjere koje su dokazano „jednako djelotvorne”, što znači da bi trebalo zahtijevati ili obvezujuće kvantitativne mjere u nacionalnom zakonodavstvu ili stvarne rezultate u smislu ostvarenoga konkretnog postotka. Nadalje, u skladu s kompromisnim tekstom, država članica može primijeniti klauzulu o suspenziji ako ispuni uvjete do datuma stupanja Direktive na snagu.
22. Osim toga, postignuti kompromis uključuje *zatvoreni popis uvjeta* koje države članice moraju ispuniti kako bi mogle zatražiti suspenziju i jasniji opis ključnih elemenata koje bi trebalo obuhvatiti nacionalnim zakonodavstvom. Isto tako, izostavljena je dodatna opcija sadržana u prijedlogu Komisije kojom bi se omogućila suspenzija na temelju općeg napretka (a ne već ostvarenoga konkretnog postotka). Osim toga, u članak o preispitivanju umetnuta je odredba kojom se od Komisije zahtijeva da u svojem izvješću za 2030. razmotri postoji li potreba za revizijom uvjeta iz klauzule o suspenziji. Isto tako, države članice koje primijene klauzulu o suspenziji morat će izvješćivati ne samo o tome jesu li i na koji način ispunile primjenjive uvjete, nego i o tome ostvaruju li daljnji napredak prema uravnoteženoj zastupljenosti obaju spolova, što je u skladu s njihovom širom obvezom izvješćivanja o općem napretku. Kompromisom je također predviđeno da države članice primjenjuju Direktivu i da Komisija izvješćuje o toj primjeni.

E. Datumi i rokovi (članak 5.)

23. S obzirom na broj godina koje su protekle od početka izrade prijedloga, Vijeće je u svojem općem pristupu ažuriralo datume i rokove. Međutim, nakon što je još 2013. usvojio svoje stajalište, Parlament nije imao priliku za takvo ažuriranje. Pregovori između suzakonodavaca bili su usmjereni na rok za prenošenje i ciljni datum utvrđen s obzirom na ciljeve Direktive, pri čemu je Parlament pozvao na stroži vremenski raspored. U okviru kompromisa o kojem je postignut dogovor vraćeno je standardno razdoblje prenošenja od dvije godine, a kao ciljni datum za postizanje kvantitativnih ciljeva utvrđen je 30. lipnja 2026., na polovici mandata suzakonodavaca.

F. Kazne (članak 8.)

24. Postojala je znatna razlika između stajališta sadržanog u općem pristupu Vijeća, koje je zadržalo kratku i općenitu formulaciju u kojoj se upućuje na „mjere izvršenja”, i stajališta Parlamenta, koje je bilo detaljnije i kojim bi se države članice obvezalo da uvedu konkretne kazne kao što su novčane kazne, poništenje imenovanja i isključenje iz javnih natječaja i iz pristupa europskim fondovima. U dogovorenom kompromisnom tekstu upotrebljava se pojam „kazne” i preuzima izvorna ideja Komisije da se novčane kazne i poništenja imenovanja navedu samo kao primjer. Uvrštena je i opća odredba o javnoj nabavi, prema kojoj su države članice dužne osigurati da pri izvršavanju javnih ugovora i koncesija uvrštena trgovačka društva poštuju primjenjive obveze u vezi sa socijalnim i radnim pravom, u skladu s primjenjivim zakonodavstvom EU-a. Naposljetku, kao kompromis u tekst je uključen i alternativni oblik sankcija ili neformalni poticaj, a riječ je o popisu trgovačkih društava koja su uspjela ispuniti kvantitativne ciljeve utvrđene u Direktivi i koji objavljuju države članice.

G. Preispitivanje (članak 13.)

25. Parlament je u svojem stajalištu predvidio izričitu mogućnost da Komisija predloži reviziju područja primjene Direktive radi uključivanja europskih institucija i tijela, neuvrštenih trgovačkih društava, sankcija i klauzule o suspenziji. Vijeće se zalagalo za općenitiju formulaciju, imajući na umu da Komisija u svakom slučaju ima pravo inicijative kada je riječ o odlučivanju o budućim prijedlozima o reviziji ili dopuni Direktive. U kompromisnom tekstu Komisija se poziva da u svojem izvješću za 2030. razmotri djelotvornost Direktive, eventualnu potrebu za proširenjem područja primjene Direktive u kasnijoj fazi radi obuhvaćanja neuvrštenih trgovačkih društava koja nisu MSP-ovi, kao i jedan od uvjeta iz klauzule o suspenziji, odnosno onaj koji se temelji na postignutom napretku (članak 12. stavak 1. točka (a)). MSP-ovi i institucije EU-a jasno su isključeni iz članka o preispitivanju kako je naveden u postignutom kompromisnom tekstu. Međutim, dodana je uvodna izjava o institucijama EU-a koje služe kao primjer kako bi se uzele u obzir postojeće strategije ravnopravnosti (uvodna izjava 12.).

H. Tehnički prilog

26. Vijeće je u svojem stajalištu dodalo tehnički prilog u kojem je naveden konkretan broj direktorskih položaja koje smatra potrebnima za postizanje kvantitativnih ciljeva koji su u Direktivi izraženi u postocima. Taj je prilog uključen u kompromis koji su dogovorili suzakonodavci.

IV. ZAKLJUČAK

27. Stajalištem Vijeća zadržavaju se glavni ciljevi prijedloga Europske komisije i u potpunosti poštuje kompromis postignut u neformalnim pregovorima između Vijeća i Europskog parlamenta, uz potporu Europske komisije.
28. Kompromis koji su postigli suzakonodavci potvrđen je pismom predsjednikâ odbora JURI i FEMM Europskog parlamenta od 16. lipnja 2022. Očekuje se da će ga Vijeće pravodobno donijeti kao stajalište u prvom čitanju.